THOMAS DE AQUINO, UNVOLLSTäNDIG
Entstehungsort unbestimmt, 15. Jh.
Quelle: http://manuscripta.at/?ID=35409
Copyright: Neustift/Novacella, Augustiner-Chorherrenstift

Ad primu ergo dicendum quod infinitum sicut in prima parte dictum est dupliciter dicitur uno modo secundum rationem formae et sic dicitur infinitum negative sicut id quod est formalis actus non limitatus primam vel simpliciter quibus reapiatur et hoc infinitum quidem est de se et est magis cognoscibile propter perfectionem actus licet non sit comprehensibile apud finita tamen sicut et deus dicitur infinitus et tale infinitum ab anima possit cognosci licet non comprehendatur. Alio modo dicitur infinitum secundum partes me quod dicitur privative quod hoc non habet formam quae est habere et privatio modum dicitur infinitum in quantitate tale autem infinitum extra rem est ignotum quia sicut et quod in eis privative forme ut dicitur in tertio phisicorum. omnis autem cognitio est per formam vel actum. Sicut igitur si hoc infinitum cognosci debeat secundum modum quem cognitionis ut impossibile quod cognoscatur. Est enim modus quidem ut ac apparet per eius partes ut dicitur in eodem phisicorum. Et hoc modo verum est quod eius quantitatem accipiebat sicut partes accepta per partes semper et ad extremum accipere. Et sic multa possunt accipi abinvicem et in infinitum et multa omnia infinita possunt accipi abinvicem primodum infinita sicut quod infinite ut sic ea quae sunt in se per se infinita sicut intellectum cognoscere tamen finita. Et hoc modo anima possit infinita in quantitate sicut sicut ea non distinguendo per singula sed maliquo uno puta aliquam potentiam existunt infinita et principalit impossibile. Ad secundum dicendum quod nihil prohibet aliquid esse infinitum. Primo quod est alio finitum sicut si vimagines in quantitatibus superficiem quae sit secundum longitudines infinitas secundum latitudines autem finitas. Sic igitur si essent infinitae homines nihil prohibet quidem infinita esse secundum aliquid sicut secundum intentiones secundum tamen essentiae rerum non haberent infinitatem eo quod omnes essentiae essent limitatae subtrahe vimo speciem sed id quod est simpliciter infinitum sed essentiae rerum est deus ut infinitum primum et perfectum aut obiectum intellectus est quod quidem ut dicitur in tertio de anima ad quod pertinet ratio speci. Sicut igitur anima christi propter quod habet capacitatem finitam id quod est simpliciter infinitum secundum essentiam sicut deus attingit quidem sed non comprehendit ut dictum est. Ad autem quod infinitum est quod maximum est impossibile est comprehendi ab anima christi quia operatur adiuvat secundum essentiae rerum. Esset quod parte infinitatis non habet. Maxime etiam intellectus vel intelligere vel putare vanum omnibus ut speci quod quodammodo habet infinitatem in quantum per dem finitus pertinet.

Ad tertium dicendum quod id quod est infinitum dupliciter non potest esse naturae unde phisicorum decimo quia corpus est adhuc praeter divisionem impossibile esse plura corpora infinita si tamen ad esse infinitum unum tantum nihil prohibet esse plura talia infinita sicut si intelligemus plures lineas infinitas secundum longitudinem praeter latitudinem aliquam superficie finita sed latitudinem erunt igitur infinitum non est sed queda sed aliquid rebus que dicuntur sicut dicitur in tertio phisicorum sicut infinitum multiplicatur secundum diversa subiecta ita autem est quod species infinitum multiplicetur ita quod fiat unicuique illorum secundum id subiectum. Est autem queda species infinitum quod infinito non sit ad maius. Si igitur sit accipiamus aliquam lineam infinitam nulla enim est ad maius infinito et similiter si accipiamus quemque aliam lineam infinitam. Nec tamen est quod unum tertia earum partes sint infinitae. Quod igitur quod omnibus illis infinitis non sit ad maius impossibile tamen in alia linea et infinita erunt partes plures etiam infinitae praeter istas et hoc